

Dnr. 2021/1810

Beslutande instans: Fakultetsnämnden

Beslutande datum: 2023-02-02

Allmän studieplan för *företagsekonomi* vid Mälardalens universitet

Forskarutbildningsämnet företagsekonomi

Företagsekonomi är ett vetenskapsämne som är inriktat mot att studera hur företag och andra organisationer försöker hantera problemet med begränsade ekonomiska, sociala och miljömässiga resurser på bästa sätt för att skapa värde, både internt och i relation till externa aktörer. I svensk tradition är företagsekonomi ett mångvetenskapligt vetenskapsämne med ett flertal underdiscipliner såsom: redovisning och ekonomistyrning, marknadsföring, strategi, internationellt företagande, entreprenörskap, organisationsstudier och ledarskap.

Syfte och mål med forskarutbildningen

Syftet med forskarutbildningen är att doktoranden ska utveckla de kunskaper, färdigheter och förhållningssätt som behövs för att kunna planera, genomföra samt muntligt och skriftligt redovisa vetenskapliga studier inom forskarutbildningsämnet företagsekonomi.

Utbildning på forskarnivå kan leda till två olika examen, doktorsexamen (240 högskolepoäng motsvarande heltidsstudier på fyra år) och licentiatexamen (120 högskolepoäng motsvarande heltidsstudier på två år).

Genom aktivt deltagande i kurser och arbete med avhandlingen respektive licentiatuppsatsen samt aktivt deltagande i seminarieverksamhet som genomförs inom respektive forskarutbildningsämne stöds nedan examensmål på forskarnivå i enlighet med Högskoleförordningen, bilaga 2 (SFS 1993:100).

Licentiatexamen

Mål

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen skall doktoranden:

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen ska doktoranden:

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,

- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och

- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För licentiatexamen ska doktoranden:

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Vetenskaplig uppsats

För licentiatexamen ska doktoranden ha fått en vetenskaplig uppsats om minst 60 högskolepoäng godkänd.

Doktorsexamen

Mål

Kunskap och förståelse

För doktorsexamen ska doktoranden:

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För doktorsexamen ska doktoranden:

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och

med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,

- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorsexamen ska doktoranden:

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling)

För doktorsexamen ska doktoranden ha fått en vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling) om minst 120 högskolepoäng godkänd.

Forskarutbildningens upplägg

Individuell studieplan

För varje doktorand ska det upprättas en individuell studieplan enligt 6 kap. 29 § HF. Den individuella studieplanen ska innehålla universitetets och doktorandens åtaganden och en tidsplan för doktorandens utbildning. I den individuella studieplanen ska aktiviteter som ger förutsättningar att nå de nationella såväl som ämnesspecifika examensmålen preciseras.

Den individuella studieplanen ska regelbundet följas upp och efter samråd med doktoranden och hans eller hennes handledare ändras av universitetet i den utsträckning som behövs.

Kurser

Som en viktig del av forskarutbildningen inom företagsekonomi ingår det att läsa kurser. Kurser välj i samråd med huvudhandledaren och kan läsas vid universitetet eller vid andra lärosäten och ska dokumenteras i den individuella studieplanen.

För doktorsexamen inom företagsekonomi ingår en kursdel om minst 90 högskolepoäng varav nedanstående kurser om 32 högskolepoäng är obligatoriska

Obligatoriska kurser, 32 högskolepoäng

- Introduktionskurs i forskarutbildningsämnet företagsekonomi, 7,5 hp
- Kurs i kvalitativ forskningsmetod, 7,5 hp
- Kurs i kvantitativ forskningsmetod, 7,5 hp
- Kurs som behandlar olika perspektiv på vetenskap och forskning, 7,5 hp
- Kurs i forskningsetik, minst 2 hp (upp till 5 hp rekommenderas)

Doktorand som deltar i forskarskolor och andra samarbetsprogram kan följa utbildningsgången inom dessa, om de har ett motsvarande innehåll. De obligatoriska kurserna kan även ersättas av motsvarande kurser vid andra lärosäten.

För licentiatexamen ingår inom företagsekonomi en kursdel om minst 45 högskolepoäng varav nedanstående kurser om 32 högskolepoäng är obligatoriska

Obligatoriska kurser, 32 högskolepoäng

- Introduktionskurs i forskarutbildningsämnet företagsekonomi, 7,5 hp
- Kurs i kvalitativ forskningsmetod, 7,5 hp
- Kurs i kvantitativ forskningsmetod, 7,5 hp
- Kurs som behandlar olika perspektiv på vetenskap och forskning, 7,5 hp
- Kurs i forskningsetik, minst 2 hp (upp till 5 hp rekommenderas)

Doktorand som deltar i forskarskolor och andra samarbetsprogram kan följa utbildningsgången inom dessa, om de har ett motsvarande innehåll. De obligatoriska kurserna kan även ersättas av motsvarande kurser vid andra lärosäten.

Poänggivande moment

Doktoranden har även möjlighet inom ramen för forskarutbildningen vid MDU att inkludera poänggivande moment.

Granskning av pågående studier

Vid MDU ska doktoranden inom ramen för forskarutbildningen presentera de pågående forskarstudierna internt men också vid offentliga seminarier/granskningstillfällen för att ge forskarsamhället och allmänheten insyn i den forskning som bedrivs på universitetet. Syftet med tillfällena är att

doktoranden ska ges möjlighet till diskussion av det pågående arbetet och få det granskat av interna och externa seniora forskare. Vid MDU ingår två obligatoriska granskningstillfällen som doktoranden ska presentera vid:

- Halvtidsseminarium/halvtidsgranskning, gäller ej doktorander som ska avlägga licentiatexamen
- Slutseminarium/förhandsgranskning

Inom företagsekonomi ingår även

- För både doktorsexamen och licentiatexamen ska manuskript och avsnitt ur kommande avhandlingar/upsatser läggas fram vid forskningsseminarierna; "thesis proposal" (i normalfallet inom ett år av heltidsstudier)
- Under läsåret genomförs ämnes- och inriktningsseminarier i form av kontinuerliga diskussioner med utgångspunkt i doktorandernas och andras forskning. Doktoranderna förväntas aktivt delta i dessa seminarier. Doktoranderna förväntas också bevista de disputationer som förekommer vid den egna akademien, för att på så sätt göra sig förtrogen med avhandlingsskrivandets problematik.

Doktorsavhandling

En doktorsavhandling ska inom företagsekonomi utformas som en sammanläggningsavhandling eller monografi och ska författas på svenska eller engelska.

En sammanläggningsavhandling består av delarbeten samt en sammanläggningsdel, en så kallad kappa. Delarbetena ska motsvara den kvalitet som krävs för publicering i internationella referegranskade tidskrifter.

Sammanläggningsdelen ska belysa de olika delarbetena, hur de hänger samman och vilken kunskap de sammanlagt genererar. I avhandlingen, oavsett om den skrivs på svenska eller engelska, ska det ingå sammanfattningar på både svenska och engelska.

Licentiatuppsats

En licentiatuppsats ska inom företagsekonomi utformas som en sammanläggningsavhandling eller monografi och ska författas på svenska eller engelska.

En licentiatuppsats som skrivs som en sammanläggningsuppsats består av delarbeten samt en sammanläggningsdel. Delarbetena ska motsvara den kvalitet som krävs för publicering i internationella referegranskade tidskrifter.

Sammanläggningsdelen ska belysa de olika delarbetena, hur de hänger samman och vilken kunskap de sammanlagt genererar. I licentiatuppsatsen, oavsett om den skrivs på svenska eller engelska, ska det ingå sammanfattningar på både svenska och engelska.

Examination

Utbildning på forskarnivå avslutas med doktorsexamen eller licentiatexamen. Doktorand med doktorsexamen som mål har rätt men inte skyldighet att avlägga licentiatexamen som en etapp i forskarutbildningen.

Doktorsexamen

För doktorsexamen krävs totalt genomförda 240 högskolepoäng, vilka utgörs av:

- godkända kurser om 90 högskolepoäng
- godkänd doktorsavhandling vars omfattning motsvarar studier om 150 högskolepoäng

Disputation

Doktoranden ska självständigt försvara sin avhandling vid en offentlig disputation.

Avhandlingen examineras av betygsnämnd med betyget godkänd eller underkänd.

Licentiatexamen

För licentiatexamen krävs totalt genomförda 180 högskolepoäng, vilka utgörs av:

- godkända kurser om 45 högskolepoäng
- godkänd licentiatuppsats vars omfattning motsvarar studier om 75 högskolepoäng

Licentiatseminarium

Doktoranden ska självständigt försvara sin licentiatuppsats vid ett offentligt seminarium.

Licentiatuppsatsen examineras av betygsnämnd med betyget godkänd eller underkänd.

Examensbenämning

För doktorsexamen

Filosofie eller Ekonomie doktor

För licentiatexamen

Filosofie eller Ekonomie licentiat

Ytterligare information

Ytterligare information finns att läsa i Mälardalens universitets *Regler för utbildning på forskarnivå*. Information finns även på universitetets hemsida.

Behörighetskrav

Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå har, enligt 7 kap. 39 § HF den som har

1. avlagt en examen på avancerad nivå
2. fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
3. på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Universitetet får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl, enligt 7 kap 39 § HF.

Särskild behörighet

Särskild behörighet för att antas till företagsekonomi har den som har

1. med godkänt resultat, genomgått kurser inom ämnet företagsekonomi, eller motsvarande, omfattande minst 90 högskolepoäng vari ingår ett självständigt arbete om minst 15 högskolepoäng

Urval

Urval bland sökande som uppfyller behörighetskraven görs utifrån en bedömning av de sökandes förmåga att tillgodogöra sig utbildningen.

Avgörande urvalskriterium är förmågan att tillgodogöra sig forskarutbildning. Vid urvalet beaktas tidigare studieresultat, forskningsmeriter samt kvaliteten hos sådana arbeten av forsknings- eller utredningskaraktär som utförts självständigt av vederbörande. Vidare tas i beaktande den sökandes arbetslivserfarenheter och andra personliga egenskaper som antas vara betydelsefulla för den sökandes förmåga att tillgodogöra sig forskarutbildningen.

Ikraftträdande och övergångsregler

Föreliggande studieplan träder i kraft 2023-03-01.